

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Національна школа публічного адміністрування (Канада)
Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)
Балтійська міжнародна академія (Латвія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Покров Чехінвест s.r.o. (Чеська Республіка)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Державний торговельно-економічний Університет (Україна)
Сумський державний університет (Україна)
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)
Ужгородський національний університет (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)
Державна установа «Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України» (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (Україна)
Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Співка аудиторів України» (Україна)
Торгово-промислова палата України (Україна)



ЗБІРНИК

III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

05 червня 2025 року

ПОЛТАВА

Ministry of Education and Science of Ukraine
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»
Educational and Research Institute of Finance, Economy, Management and Law
(Ukraine)
National School of Public Administration (Canada)
Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Bulgaria)
Ghent University (Belgium)
Baltic International Academy (Latvia)
The International Research Education & Training Center (Estonia)
Pokrov Czechinvest s.r.o. (Czech Republic)
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Ukraine)
V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine)
Kyiv National University of Construction and Architecture (Ukraine)
State University Of Trade And Economics
Sumy State University (Ukraine)
Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky (Ukraine)
Uzhhorod National University (Ukraine)
Public Institution «Institute for Economics and Forecasting of the National Academy
of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Public Institution «Institute for Demography and Quality of Life of the National
Academy of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
(Ukraine)
Poltava Territorial Branch of the All-Ukrainian Professional NGO «Union of Auditors
of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (Ukraine)

COLLECTION

III International Scientific and Practical Internet Conference

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES AND THREATS IN CONDITIONS OF MODERN REALITIES»

June 05, 2025



With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Poltava

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

Онищенко С.В., д.е.н., професор;
Крекотень І.М., к.е.н., доцент;
Глебова А.О., к.е.н., доцент;
Глушко А.Д., к.е.н., доцент;
Гришко В.В., д.е.н., професор;
Карпенко Є.А., к.е.н., доцент;
Кульчій І.О., канд. держ. упр, доцент;
Птащенко Л.О., д.е.н., професор;
Свистун Л.А., к.е.н., доцент;
Чижевська М.Б., к.е.н., доцент;
Чичкало-Кондрацька І.Б., д.е.н., професор.

Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах сучасних реалій : матеріали
С 76 III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 05 червня 2025 р. – Полтава :
Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. – 387 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти, виклики та загрози розвитку суб’єктів господарювання та держави в умовах сучасних реалій.

Досліджено теоретичні та практичні аспекти співпраці влади, менеджменту підприємства та громадських інституцій у контексті цілей сталого розвитку. Визначено проблеми та перспективи стабілізації фінансової системи як умова євроінтеграції України. Висвітлено сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної економічної діяльності України. Досліджено особливості бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб’єктів господарювання в умовах сучасних реалій, а також окреслено перспективи соціально-економічного розвитку країни в контексті євроінтеграції.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори*

© Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
ISBN 978-966-616-186-7

Бойко В. В., к.ю.н.;
Мирошниченко А.І., к.н.держ.упр.
*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»,
(м. Полтава, Україна)*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ БАР'ЄРИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ, ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД ВІЙНИ

Збройна агресія на території України суттєво ускладнила ситуацію із захистом прав дітей, які опинилися в кризових життєвих умовах. Військові дії спричиняють втрату близьких, завдають дітям фізичних і психологічних травм, змінюють звичне соціальне середовище, що негативно впливає на їхнє повноцінне зростання та розвиток. За таких обставин особливої ваги набуває активна участь держави та інститутів громадянського суспільства у формуванні ефективної системи соціального забезпечення, правового захисту та реабілітаційної підтримки дітей, які постраждали від війни.

З 2014 року значна кількість дітей зазнала важких психологічних та фізичних травм, деякі з них стали жертвами фізичного та сексуального насильства, а також примусового переміщення або депортації до російської федерації [1, с.43]. За даними Офісу Генерального прокурора України, станом на листопад 2024 року, відповідно до офіційної інформації ювенальних прокурорів, 592 дитини загинули, а понад 1702 отримали поранення різного ступеня тяжкості. Ці показники можуть змінюватися, оскільки процес встановлення точних втрат триває, зокрема в районах активних бойових дій, а також на тимчасово окупованих та щойно звільнених територіях [2]. У цьому контексті особливої уваги потребує аналіз дієвості чинного правового регулювання та виявлення інституційних бар'єрів, що перешкоджають реалізації прав дітей. Недосконалість законодавчих механізмів і складність адміністративних процедур нерідко ускладнюють доступ до необхідної допомоги та створюють додаткові перешкоди на шляху до захисту найуразливіших категорій неповнолітніх.

На глобальному рівні існує низка ключових правових документів, що регулюють захист дітей у війнах: Конвенція ООН про права дитини (1989); Факультативний протокол до Конвенції про права дитини, який стосується участі дітей у збройних конфліктах (2000, ратифікований Україною в 2004 році); Женевські конвенції щодо захисту жертв війни (1949); Додаткові протоколи до Женевських конвенцій (1977); Конвенція Міжнародної організації праці №182, що забороняє найгірші форми дитячої праці та вимагає негайних заходів для їх ліквідації (1999); Римський статут Міжнародного кримінального суду (2002); а також резолюції Ради Безпеки ООН, прийняті між 1999 і 2009 роками. Global Trends in the Development of Information Technology and Science 66 Україна дотримується міжнародних норм, закріплюючи їх у внутрішньому законодавстві, зокрема в Конституції України (ст. 24, 51–52), Сімейному кодексі (глави 13–14) та законах про соціальний захист дітей.

У 2002–2003 роках Україна приєдналася до ряду ключових міжнародних договорів у сфері сімейного права, підготовлених у рамках діяльності Ради Європи та Гаазької конференції з міжнародного приватного права. Проте, попри значну кількість таких міжнародних актів, їх ефективність в умовах сучасних збройних конфліктів часто залишається недостатньою. Особливо гостро ця проблема постає тоді, коли держава-агресор цілеспрямовано ігнорує норми міжнародного гуманітарного права. Така ситуація свідчить про нагальну потребу у створенні дієвого глобального механізму, який би забезпечував реальний захист дітей у будь-яких обставинах і був юридично обов'язковим для всіх країн-учасниць, незалежно від політичної ситуації чи воєнного контексту.

У сфері захисту дітей, постраждалих від війни, Україна намагається забезпечити правове регулювання та соціальну підтримку, проте на практиці виникає чимало бар'єрів. Держава передбачає низку нормативних актів і програм, покликаних захистити права дітей – серед них, наприклад, Закон «Про забезпечення прав і свобод громадян на тимчасово

окупованій території», ініціатива «Дитина не сама», платформа «Діти війни» та міжнародна програма Bring Kids Back UA. Ці інструменти створені для надання допомоги дітям, які втратили батьків, були депортовані чи залишилися без опікунів [3].

Діти, які постраждали внаслідок війни, є однією з найбільш уразливих категорій населення й мають гарантоване законом право на безоплатну правову допомогу. Це стосується зокрема питань встановлення опіки, усиновлення, відновлення втрачених документів, отримання соціальних виплат та реєстрації місця проживання. Втім, на практиці реалізація цих прав наштовхується на низку серйозних викликів.

Відсутність налагодженого обміну інформацією між органами державної влади, дефіцит підготовлених фахівців, а також хронічне недофінансування соціальної сфери значно ускладнюють доступ дітей до необхідної допомоги. Моніторингові дослідження правозахисних організацій свідчать про те, що процес оформлення соціальних послуг є надзвичайно складним, заплутаним і часто потребує значних зусиль від опікунів або родичів, які самі нерідко перебувають у стані стресу чи вимушеного переміщення. Як наслідок, багато дітей не отримують належної підтримки вчасно або ж взагалі залишаються поза межами уваги системи.

Попри прийняття державних стратегій та планів дій на виконання європейських рекомендацій у сфері захисту прав дитини, ситуація на місцевому рівні часто залишається майже незмінною. Причиною цього є не лише нестача ресурсів, але й відсутність дієвих інструментів реалізації ухвалених рішень. Громадський сектор, зокрема ІСАР «Єднання», наголошує на критичній потребі у створенні єдиного цифрового рішення – мультиінституційної платформи, яка дозволила б ефективно поєднати бази даних різних відомств, автоматизувати ключові процеси, забезпечити відкритість та контроль надання послуг.

Незважаючи на активне впровадження законодавчих змін, забезпечення реального захисту прав дітей у контексті збройного конфлікту залишається неможливим без дотримання норм міжнародного права усіма сторонами воєнного протистояння. Особливої гостроти ця проблема набуває в умовах системних порушень з боку російської федерації, серед яких – насильницька депортація українських дітей та інші злочини, що суперечать базовим гуманітарним принципам. Така ситуація висвітлює наявні інституційні прогалини та підкреслює необхідність створення ефективного міжнародного інструменту притягнення до відповідальності держав-агресорів за злочини проти дітей.

У світлі вищезазначених викликів особливої ваги набуває консолідація міжнародної спільноти, спрямована на вдосконалення існуючих правових механізмів і формування нових глобальних стандартів, які б безумовно гарантували дотримання прав дитини навіть у найекстремальніших умовах. Подолання інституційних бар'єрів у цій сфері є критично важливим кроком на шляху до побудови справді дієвої системи захисту дітей, які постраждали від війни.

Список використаних джерел

1. Дитинство під прицілом: права дитини в умовах збройного конфлікту на сході України: наукове видання /О.А. Біда, А.Б. Блага, А.П. Бущенко, О.А. Мартиненко, П.І. Пархоменко, М.Г. Статкевич, С.В. Тарабанова. Українська Гельсінська спілка з прав людини. К., КИТ, 2016. 82 с.

2. Ювенальні прокурори: 622 дитини загинули в Україні внаслідок збройної агресії РФ [Електронний ресурс] // Офіс Генерального прокурора України. – 2025. – 25 квіт. – Режим доступу: <https://gp.gov.ua/ua/posts/yuvenalni-prokurori-622-ditini-zagynuli-v-ukrayini-vnaslidok-zbroinoyi-agresiyi-rf>.

3. Мирошніченко А.І., Бойко В.В. Роль держави та громадянського суспільства у захисті прав дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій / А.І. Мирошніченко В.В. Бойко // Молодий вчений» – 2025. – № 1 (132). URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/6338>